

Handläggare
Fanny Adebrink
Avdelningen styrning och kvalitet

Diarienummer
2016UTN/0240

Utbildningsnämnden

Revidering av riktlinjer för modersmålsstöd i förskolan och förskoleklass

Förslag till beslut

Reviderade för modersmålsstöd i förskolan och förskoleklass antas och börjar gälla från och med 1 januari 2017.

Beslutsnivå

Utbildningsnämnden

Sammanfattning

I samband med att en revidering föreslås för de närliggande riktlinjerna för modersmålsundervisning, studiehandledning och svenska som andraspråk föreslås att riktlinjerna för modersmålsstöd i förskolan och förskoleklass beslutas av utbildningsnämnden. Inga ändringar i sak föreslås genom revideringen.

Bakgrund

Utbildningsstyrelsen antog 2012-05-31 § 38 riktlinjer om modersmålsstöd i förskolan. Riktlinjerna reviderades 2014-03-27 § 19 för att även omfatta förskoleklassen.

Ärendebeskrivning

Enligt 8 kap 10 § och 9 kap 10 § skollagen ska förskolan och förskoleklassen *medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjligheten att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.*

I förarbetena till skollagen framgår det att trots att förskoleklassen ofta är integrerad i grundskolan, samarbetar med och allt mer närmar sig grundskolan bör bestämmelser av pedagogisk karaktär i så stor uträkning som möjligt vara samordnade med förskolan där förskoleklassen har sin pedagogiska grund. Huvudmannen har således en skyldighet att erbjuda modersmålsstöd, men inte modersmålsundervisning.¹

I samband med att en revidering föreslås för de närbesläktade riktlinjerna för modersmålsundervisning, studiehandledning och svenska som andraspråk bedöms det lämpligt att riktlinjerna för modersmålsstöd i förskolan och förskoleklass beslutas av utbildningsnämnden som numera ansvarar för utbildningsfrågor. Vissa språkliga korrigeringar föreslås i riktlinjerna för att skapa mer lättillgängliga riktlinjer. Inga ändringar i sak föreslås genom revideringen.

---

¹ Regeringens proposition (2009/10:165) *den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet*, s 620f.

Diarienummer
2016UTN/0240

Bedömning

Genom revideringen beslutas riktlinjerna av utbildningsnämnden som nu ansvarar för utbildningsfrågor vilket ger en tydlighet gentemot medborgarna. Texten har arbetats igenom för att skapa en lättillgänglig text.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för miljön

Förslag till beslut innebär inga kända konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Förslaget till beslut innebär en tydlighet mot medborgarna då utbildningsnämnden har beslutat om riktlinjerna.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut innebär inga ytterligare konsekvenser än vad som beskrivits under *Konsekvenser för medborgarna*.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelning styrning och kvalitet i samråd med avdelning förskola och skola.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Biläggs/Biläggs ej
1.	Bilaga 1. Förslag till riktlinjer för modersmålsstöd i förskolan och förskoleklassen	Biläggs
2.	Bilaga 2. Gällande riktlinjer för modersmålsstöd i förskolan och förskoleklassen	Biläggs

Sändlista för beslutsexpediering

Förskolechefer
Rektorer

Pia Andersen
Chef kultur- och utbildningssektorn

Mats Lundström
Chef avdelningen förskola och skola

Riktlinjer för modersmålsstöd, i förskolan och förskoleklass

1 Modersmålsstöd i förskolan och förskoleklass

I skollagen (2010:800) 8 kap. 10 §, 9 kap 10 § finns bestämmelser om modersmålsstöd i förskolan och förskoleklassen. Förskolan och förskoleklassen *ska medverka till att barn/elever med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål*. I läroplanen för förskolan framgår att *varje barn som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet och sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål*. Läroplanen för förskoleklassen anger att *undervisningen ska sträva efter att på olika sätt skapa möjligheter för elever med annat modersmål än svenska att använda både svenska och sitt modersmål*.

Förskolan och förskoleklassen ska medverka till att barn med ett annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Verksamheten ska stimulera till att barnet utvecklar sin kulturella identitet och förmåga att kommunicera på såväl svenska som på sitt modersmål. Aktiviteter, arbetssätt, miljö och material ska anpassas till barnets behov. Exempel på modersmålsstöd kan vara tvåspråkig personal, pedagogiskt material på modersmålet samt synliggörandet av andra länder i verksamheten. En viktig grund i modersmålsstödet är samverkan och dialog med vårdnadshavarna om förväntningar och behov.

Förskolechefen/rektorn ansvarar för att tillgodose barnets rätt till modersmålsstöd. Förskolechefen/rektorn är ansvarig för att regelbundet kartlägga och följa upp behovet av modersmålsstöd och hur modersmålsstödet tillgodoses.

Förskolechefen/rektorn ser till att vårdnadshavare informeras om modersmålsstöd.

Bakomliggande lagstiftning

Detta styrdokument beslutas av utbildningsnämnden och beslutas med stöd av skollagen 10 kap. 7 §, 11 kap. 10 §, 15 kap. 19 § och skolförordningen 5 kap 7-13 §§.

Uppföljning och uppdatering

Avdelning styrning och kvalitet ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

Riktlinjer för modersmålsstöd i förskolan och förskoleklass

I Skollagen 8 kap 10 § respektive 9 kap 10 § står att förskolan respektive förskoleklassen ”ska medverka till att barn/elever med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål”.

I Läroplanen för förskolan (LPFÖ 98 -Utveckling och lärande) står att ”förskolan ska sträva efter att varje barn som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet och sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål”.

Följande riktlinjer för modersmålsstöd gäller för proVarmdos samtliga förskolor och förskoleklasser:

Antal barn med annat modersmål än svenska kartläggs och följs upp regelbundet.

Information om vilka språkkunskaper som finns på de olika förskolorna ska finnas på hemsidan.

Samverkan och dialog med föräldrarna om förväntningar och behov är en viktig grund i arbetet med modersmålsstöd. Hur det enskilda barnets modersmålsstöd och utveckling av det svenska språket utformas ska formuleras i den individuella utvecklingsplanen. Planen ska följas upp på utvecklingssamtal.

Modersmålsstödet ska vara integrerat i verksamheten och ges i vardagliga aktiviteter genom att aktiviteter, arbetssätt, miljö och material anpassas till barnens behov. Finns personal med samma modersmål som barnet kan denna tala modersmål i det dagliga arbetet och arbeta med kontinuerlig språkutveckling i t ex samtal, lek och sagoläsning. Finns ingen personal med samma modersmål som barnet ska stödet tillgodoses med hjälp av informationsteknologiska hjälpmedel och pedagogiskt material på barnets modersmål.

- alla barn kan få möta sinnesintryck från de länder barn på avdelningen härstammar från
- modersmålet kan göras synligt genom pedagogiskt material såsom alfabet, böcker, affischer, kartor och bilder
- personal kan lära sig enstaka ord eller fraser på modersmålet
- musik från olika länder
- barnen kan lyssna på sagor på sitt modersmål

Bakomliggande lagstiftning

Dessa riktlinjer beslutas av Utbildningsstyrelsen , och beslutas med stöd av Skollagen 8 kap 10 §.

Uppföljning och uppdatering

proVarmdo ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

- barnens familjer kan användas som en resurs

Bakomliggande lagstiftning

Dessa riktlinjer beslutas av Utbildningsstyrelsen , och beslutas med stöd av Skollagen 8 kap 10 §.

Uppföljning och uppdatering

proVarmdo ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.